

Književnost.

Slovenska književnost.

Duhovno pastirstvo. Slovenskim bogoslovcem in mašnikom spisal Anton Zupančič, profesor pastirstva na ljubljanskem bogoslovnem učilišču. Drugi popravljeni natis. Z dovoljenjem prečastitega knežškofijstva ljubljanskega. V Ljubljani. Založil pisatelj. Prodaja „Katoliška Bukvarna“. 1894. 8° Str. 932. Cena 3 gl. 80 kr. Pred desetimi leti je izšlo prvič naše „Duhovno pastirstvo“. Tedaj so je obširno ocenjali in vneto priporočali. Knjiga je zatorej imela lep uspeh, da je lani izšla že v drugem, popravljenem natisku. Tudi se je pomnožila za jedno polo.

Knjiga ni namenjena samo šolski rabi, ampak tudi za posvetovanje o potrebnih duhovskih stvaréh v dušnem pastirstvu. Zato je v tvarini obilna, v obdelovanju pregledna, v razlagah in naukih jasna. Naslanja se na najbolj priznane pisatelje o dušnem pastirstvu.

Večino naših bralcev bi ne zanimalo natančneje razgovarjanje o tem znanstvenem delu; o jezikovni strani sem pa pisal že na drugem mestu. Zato lahko sklepam to poročilo z željo, da bi knjiga pomagala vzgojiti mnogo slovenskih duhovnikov in pastirjev po volji božji. Dr. Fr. L.

Ilustrovani narodni koledar za navadno leto 1895. Leto VII. Uredil in izdal Dragotin Hribar v Celji. 8°. Cena 1 gl. elegantno vezanemu, 70 kr. broširanemu. — Poleg navadne koledarske vsebine nahajamo na 96 stranéh slovstvene sestavke, na primer življenjepise: „Fran Šuklje“, „Dr. Josip vitez Zhishman“, „Dr. Franjo Rački“; potopis: „Na Vezuvu“ (dr. Ant. Medveda); razpravo: „Selitev Slovanov proti jugu“ (S. Rutarja); zgodovinski spis: „Skenderbeg“ (Juro Kastriot) — spisal Igo Kaš —, in naposled „kratke kulturne črtice o Slovencih“. Ilustracije so večinoma lepe, prva je dovršena s hvalnim trudom (gosp. Sr. Magoliča). — Četudi bi se zdelo, da poleg tako bogatega in obče razširjenega koledarja družbe svetega Mohorja ne more uspevati noben drug, vidi se v tem-le delu žilavost Slovencev in podjetnost našega mladega knjigotrštva.

Koledar katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1895. Namenjen zlasti slovenski duhovščini. Sedmi letnik. Izdalo in založilo „Katol. tisk. društvo“ v Ljubljani. 12°. Str. 140. Cena 1 gl. — Koledar ima za književnost važno „Oceno slovenskih knjig za mladino in ljudstvo“ (nadaljevanje).

Dijaški koledar za navadno leto 1895. IV. letnik. Uredil in založil Anton Zagorjan, knjigar. V Ljubljani. Tisk „Narodne Tiskarne“. 1894.

12°. Str. 101. Cena 60 kr. — Koledar podaje kratek življenjepis Fr. Levstika, razkladanje srednjih, visokih in strokovnih šol pa vojaških učilišč, naposled spis: „Hrvatsko narodno pesništvo“. O dijaškem koledarju imamo nekoliko drugačne nazore, kakor urednik tega koledarja, toda — čevelj treba meriti po nogi. Sv.

Knjige družbe svetega Mohorja.

Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1895. Koledar se kaže letos Slovincem v pomlajeni in olepšani obliki. Slovstvenega gradiva, zabavnega in poučnega nam ponuja na 74 stranéh. — Mislím, da smo povedali že ob raznih prilikah marsikaj v hvalo koledarjevo, in danes ne maramo ponavljati vseh onih stvari. Da je ta knjiga vélika „narodna knjiga“, vidi in vé vsakdo. Tudi ne ocenjamo zaporedoma spisov, ker je najbolje, da jih vsakdo sam prečita, kakor n. pr. Podgoričanovo povest „Pravdar“, ali Opekovo „Pismo iz Rima“, ali Rutarjev opis Gorice, ali Bilčev „življenjepis“ (tandem aliquando!) generalmajorja Ant. pl. Valenčiča, ali Krsnikovo pripovedko „Za čast“, ali Križaničevo opisovanje misijonov in tudi vso drugo vsebino. Pravimo le: Morda bi se dala tvarina prirediti še bolj primerno našemu ljudstvu, da bo koledar kot vsakdanja ročna knjiga učil o b k r a t k e m o pošti, o raznih opravkih z gosposko, o novih kmetijskih iznajdbah in pomočkih itd. A dobro vemo, da odbor ne more pisati sam, zato naj bi naši pisatelji še vneteje pošiljali pripravnih spisov za tako važni koledar.

Krščansko devištvo. Nauki, vzgledi in molitve za dekleta. Spisal Anton Martin Slomšek, bivši knež in škof lavantinski. 1894. 12°. Str. 394. — Tu je pomnoženi in popravljeni lepi Slomškov molitvenik, katerega je za sedanje razmere umno in skrbno priredil gosp. Mihael Lendovšek. Česar pogrešamo le prepogostoma v nabožnih in verstvenih knjigah, tukaj nas razveseljuje —: lepa oblika v besedi, četudi ni brez napák. Sv.

(Dalje.)

Hrvaška književnost.

(Piše Janko Barle.)

Knjige društva sv. Jeronima.

Zadnja knjiga, katero je izdalo l. 1894. društvo sv. Jeronima, je: **Gospodarska lučba Mat. Vrtovca ili prirodni zakoni i lučbene zasade, uporabljene na čovječji i životinjski život, na gospodarstvo i kućanstvo.** Preradilo Lovro Matagić, učitelj. — 8°. Str. 204. Cena 35 novč. Prekoristna knjiga pok. župnika v Št. Vidu v Vipavski dolini, Matije